

Foto: Oulourea

Søstjernemel er officielt blevet et fodermiddel

FODER: Efter dansk pres, er søstjernemel nu officielt et fodermiddel, som følge af ændringer i flere EU-forordninger. Det betyder, at man i områder med blåmuslinger må fange søstjerner og forarbejde dem til fiskemel, efter den nye fodermid-delfortegnelse trådte i kraft i den 11. juli. Økologisk foder til svin og høns må tilsættes fiskemel fra bæredygtigt fiskeri, og derfor kan søstjernemel også blive en potentiel proteinkilde i det økologiske foder. Søstjerner har et ekstremt højt proteinindhold på 70 pct., og forsøg har vist, at især svin er vilde med dem som fiskemel. Også for miljøet er der gevinst, da fangst af søstjerner vil reducere kvælstof og fosfor i Limfjorden, skriver Fødevarerstyrelsen i en pressemeddelelse. Ifølge beregninger og forsøg fra DTU-Aqua, Aarhus Universitet, Muslingeerhvervet vil man kunne høste 10.000 ton søstjerner om året og skabe en omsætning på 4, 4 mio. kr. Det vil fjerne 165 ton kvælstof og 15 ton fosfor fra Limfjorden.

ØL og FRDK i fælles pløjefri-projekt

I de kommende fire år skal to økologiske og to konventionelle landmænd i samarbejde med blandt andre Økologisk Landsforening og FRDK afprøve teknikker og strategier til pløjefri dyrkning i et fælles GUDP-projekt. Målet er øget jordfrugtbarhed gennem kulstofbinding, og projektet hedder Carbon Farm

PLØJEFRI DYRKNING

AF JOACHIM KJELDSSEN

Økologisk Landsforening, FRDK, Dal-Bo A/S, Agro-Intelligence og forskere fra henholdsvis Aarhus og Københavns universiteter indleder sammen med fire landmænd nu et fireårigt projekt med fokus på conservation agriculture – eller pløjefri dyrkning. Forskerne skal igennem projektet belyse effekter af conservation agriculture på kulstofindholdet i jorden, klimaparametre, kvælstofomsætning samt biodiversiteten i jorden.

De to økologer i projektet er Anders Lund og Per Bundgaard, der begge har erfaring med pløjefri dyrkning i økologisk planteavl, og som ønsker at optimere dette. De to konventionelle landmænd i projektet

I projektet Carbon Farm skal Økologisk Landsforening og FRDK i samarbejde afprøve teknikker til pløjefri dyrkning. Foto: Morten Telling.

er Jacob Justesen og Søren Christensen, der begge har gode erfaringer med direkte såning.

- Vi er rigtig glade for, at vi med projektet får mulighed for at samle erfaringer fra både økologisk og konventionelt, pløjefrit landbrug og kombinere disse i nye, bæredygtige dyrkningssystemer med fokus på jordens frugtbarhed, siger Janne Aalborg, der er chefkonsulent i Økologisk Landsforening og projektleder for Carbon Farm.

Både økologer og konventionelle Conservation Agriculture (CA) kan

gøre både det økologiske og konventionelle landbrug en tjeneste. Øget kulstofindhold og jordfrugtbarhed kommer naturligvis alle til gode. For økologer handler det om klimaoptimering og bæredygtighed. I det konventionelle system kan CA derudover føre til et lavere pesticidforbrug.

- Vi ser frem til, sammen med forskerne, at belyse og optimere vores dyrkningssystemer på forskellige landbrug, siger Hans Henrik Pedersen, projektchef FRDK.

Projektet skal udvikle og implementere pløjefri dyrkningssystemer til begge landbrugstyper, og det for-

ventes på forhånd, at de vil kunne indføres på 25 procent af landbrugsarealet.

For yderligere information/kommentarer kontakt Janne Aalborg, chefkonsulent i Økologisk Landsforening på 40 34 90 51 eller Hans Henrik Pedersen, projektchef i FRDK på 21 71 77 37.

Joachim Kjeldsen er pressemedarbejder for Økologisk Landsforening.

Røre i hønsegården?

Økologiske kyllinger er en af de varekategorier, der har den laveste markedsandel, spørgsmålet er derfor, hvad der kan gøres for at bringe markedsandelen i vejret?

Økologiske kyllinger udgør under 1 pct. af kyllingsalget og er dermed en af de varegrupper, hvor den økologiske markedsandel er lavest. Der sker i øjeblikket en stor udvikling i det danske kyllingemarked med introduktionen af nye slagterier og import af udenlandske velfærdskyllinger. Det er dog også nødvendigt, at de danske økologiske producenter er i stand til at imødekomme de forventninger, som forbrugerne har til deres kylling – med andre ord, forbrugerne skal have del i udviklingen, ellers vil dele af markedet blive overtaget af udenlandske producenter.

I Organic RDD2-projektet MultiChick har vi undersøgt, hvad den økologiske kyllingesektor kan lære af andre varekategorier, hvor forbrugerne tilsyneladende er villige til at betale en betydelig merpris for et alternativt produkt. Vi har fokuseret på mel af gamle kornsorter og mikro-bryggerier, hvor der i løbet af de sidste 10-15 år er sket en meget markant udvikling inden for varekategorierne, der har givet nye muligheder for danske producenter og sikret en stor værditilvækst.

Vores undersøgelse viser, at der skal ske en kompleks omstilling, hvor følgende faktorer har betydning for, at den kan finde sted:

- 1) Det er vigtigt, at der sker en multi-dimensional omstilling af fødevarer-systemet, og at de nye produkter adskiller sig fra de eksisterende på en lang række parametre;
- 2) der skal skabes en stærk kontrast til de eksisterende produkter og di-

versitet på markedet, så forbrugere kan danne sig præferencer, blive engagerede og anvende produkterne i forskellige situationer;

- 3) der skal opbygges et fællesskab omkring produkterne, der kan formidle deres værdi samt de færdigheder, der er nødvendige for, at produkterne kan værdsættes;

- 4) en succesfuld omstilling forudsætter engagerede producenter og en koordination af aktiviteter mellem alle aktørerne i værdikæden samt en mobilisering af nye aktører, der kan håndtere og se en værdi i produktet.

Vi konkluderer, at der er et potentiale for at skabe merværdi, som også kan anvendes af økologiske kyllingeproducenter, herunder at arbejde med forskellige langsomt voksende racer, som har en naturlig fødesøgende adfærd, der giver kyllingekødet en mere smagfuld karakter. Derudover kan der skabes produkt-

diversitet med forskellige vægtnklasser, alder og fodersammensætning for at udvikle produkter, der er tilpasset forskellige typer af madlavning. Samtidig er der også væsentlige barrierer, der skal håndteres, hvis potentialet skal realiseres, bl.a. er de eksisterende slagterier tilpasset storskala produktion og har svært ved at håndtere specialprodukter. Desuden er lovgivning og finansieringsmuligheder tilpasset en industrialiseret produktionsform, hvilket også er en udfordring for en omstilling.

MultiChickprojektet afholder afsluttende workshop d. 30 november på Økologi Kongres 2017.

Projektet MultiChick er en del af Organic RDD 2-programmet, som koordineres af ICROFS (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer). Det har fået tilskud fra Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) under Miljø- og Fødevarerministeriet.

NYT FRA
INTERNATIONALT CENTER
FOR FORSKNING I
ØKOLOGISK JORDBRUG
OG FØDEVARESYSTEMER

Postdoc, Martin Thorsø, Institut for Agroøkologi, Foulum og professor, Egon Noe, Center for Landdistriktsforskning, SDU